

Zus & Zo

De maandelijkse column voor het 'Karooke', het lijfblad van de Vrije Basisschool 'de Mozaïek' in Kessel-Lo. Vol met beschouwende gedachten over het wel en wee in het leven van de Grote en de Kleine Zus.

Hun ervaringen en belevingen, geïnterpreteerd en verteld door de mama. Met illustraties van Wäsp.

Knipoog

“Mama?” “Ja.” “Als je dood bent, slaap je dan eigenlijk?” vraagt de Kleine Zus met gefronste blik. “Nee hoor.” zegt de Grote Zus onmiddellijk. “Want als je slaapt, dan leef je. En als je dood bent, leef je niet meer.” Een tautologie die kan tellen.

De dood. Doorgaans zijn ze er niet mee bezig. Of ja, wanneer het Halloween is, en hun wereld eventjes ondergedompeld wordt in griezelverhalen over zombies en skeletten, moord en bloed en een oude burcht in Schotland.

Maar soms komt het wel erg realistisch dichtbij. Met Allerheiligen. Na de aanslagen in Parijs. Bij herinneringen aan hun eigen overleden grootvaders. Wanneer een jongetje uit het koor van de Grote Zus overlijdt. Of de papa van een klasgenootje van de Kleine Zus. Dan duiken er, tussen de dagelijkse beslommeringen door, plots heel fundamentele vragen op.

“Wat gebeurt er eigenlijk precies? Wanneer iemand doodgaat?” Ik heb geen idee. Dus probeer ik maar een beetje. “Goh. Ik weet het eigenlijk niet. Niemand van ons kan het echt helemaal zeker weten, denk ik.” “Ha, nee!” zegt de Grote Zus. “Want wij leven nog allemaal.” De Kleine Zus kan er nog niet echt iets mee. “Maar wat gebeurt er dan met het lichaam? Dat is daar dan toch stilletjes aan het liggen? Gelijk bij Vake?” “Ja,” zegt de Grote Zus, “en het lijkt alsof hij aan het slapen was, maar dat was niet zo, want zijn zieltje was er niet meer.” Hmmm. Ik zie haar denken, de Kleine Zus. Frons en peins. “En waar is dat zieltje dan naartoe?” “Dat weten we niet echt.” Hmmm. Ze vindt het maar niks.

“Maar mensen hebben er wel ideeën over” voeg ik toe. Nieuwsgierig kijkt ze op. Zou er dan toch nog een antwoord zijn? “Wat dan?” “Wel ja, sommige mensen hopen en geloven dat er zoiets als de hemel bestaat. Een paradijs, waar het mooi en goed is, en waar de zieltjes van overleden mensen naartoe gaan.” “Echt?” “Ja.” “Van alle mensen over de hele wereld?” “Ja.” “Van altijd?” “Ik denk het wel.” “Is het daar dan niet erg druk?” vraagt ze zich fronsend af. “Dat dacht ik ook al,” voegt de Grote Zus toe. We moeten lachen. Misschien wel, ja. “En er zijn ook mensen die geloven dat er na de dood niets meer is. Dat het zieltje gewoon stopt.” Dat vinden ze maar niks. “Dat is saai.” “En er zijn ook mensen,” voegt de Grote Zus toe, “die denken dat je zieltje naar een nieuw lichaam gaat. Bijvoorbeeld naar een baby'tje dat wordt geboren, of naar een dier of een boom.” “Inderdaad.” De eeuwige

terugkeer van alles. "Dan zou ik een eekhoorn willen zijn!" roept de Grote Zus uit. "En ik een konijntje!" zegt de Kleine Zus. "Maar of je dat kan kiezen? Dat weten we dan ook weer niet." "Eigenlijk weten we er niets over. Tot op het moment dat we zelf doodgaan." "Daar heb ik helemaal geen zin in!" roept de Kleine Zus stellig uit. Goed zo. "Ik vind het maar stom," zegt de Grote Zus bedrukt. "Ik mis Vake en Opa Thieu keihard!" Traantjes en slikken. Het wordt even moeilijk. Wat nu gedaan?

"Maar wat ik wel heel zeker weet," zeg ik, en hun blikken worden verwachtingsvol, "is dat iemand altijd voortleeft in onze herinneringen en verhalen, in onze hartjes en zelfs in onze talenten." "Hoezo?" En ik probeer nog eventjes voort. "Bijvoorbeeld. Vake was een geweldige grapjas" "Ik ben dat ook!" roept de Kleine Zus luid uit. "Inderdaad. En hij kon ongelooflijk goed met kleine kindjes overweg." "Ik ook!" roept de Grote Zus uit. "En Opa Thieu?" "Die was ontzettend creatief en kon heel mooi tekenen." "Wij kunnen dat ook!" roepen ze enthousiast uit. En daarmee zijn ze met de onmogelijke en onverklaarbare kwestie van de dood - voor eventjes - verzoend.

En precies door hun mijmeringen vraag ik me zelf ook altijd weer af: "Wat is er hierna? Gaat het licht aan? Of gaat het uit? Of weten we er helemaal niets van? De grootvaders. Zij weten het nu. Of misschien wel helemaal niet. Misschien knipogen ze wel.

www.waspstrips.net